941.

190

L. B. 296906

19

MTA AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Die allerweisste und allerreichste D. Seraphi
Vater Franciscus ist zwölf Jahr in der Gemein
Stadt allenthalben ihr Hausreich in der Stadt
Rom, da seine D. Sohn die Franciscaner ihr
Closter mit seiner und S. Clarae Closterjungfrauen
Kloster.

Sed Do. S. Francisci triplex decoratz qui Miraculis
vitae Sanctitate et miraculis floruerunt

Patriarchis 12	Regibus 22	filius et filiabus
Pontificibus 6	Reginis 22	
Cardinalibus 57	Regum 55	
Episcopis 7 18	Principibus 7	
Confessoribus 1630	Archiducum nequi	
Imperatoribus 2	in subordine fuit	
Imperatribus 4	Martyribus 952	
	Sanctis Confessoribus 27	
	beatis 5200	

190.

44 Kpfr
AK.

Cat 60. 1694 in Frant. Druck?

4390 R

Rdh 941.

TIBI

INclyto Minorum Primipilo;

Orbis Miraculo;

Ecclesiæ Firmamento;

Terrarum Advocato;

Lucidissimo Cœlorum Phœbo;

APOCALYPTICO,

FRANCISCO.

Originalis innocentiæ Adamo,

Magno ferarum Domino,

Puro Humilitatis Speculo,

Secundo in terris Christo,

Summi Regis Vexillifero,

Pri-

Primo

Orientis & Occidentis

Apoſtolo;

Supremæ Sedis Angelo.

Patriarchæ, Prophetæ, Martyri,

Virgini.

Ægrotorum Medico;

Hæreticorum Malleo;

Davidi humillimo;

Superbi Goliath Æmulo;

Cœlorum Reginæ Filio;

Chriſtianorum Refugio.

Com-

Commendamus

EXCELLENTISSIMI,

AC

ILLUSTRISSIMI,

COMITIS,

Domini, Domini,

FRANCISCI

DE

NADASD,

Judicis Curiæ Regiæ, perpetui terræ Fogaras, Comitatûs Caſtriferrei Supremi Comitis, Sacri Romani Imperii Equitis, Præſidiorum Alſolendua, & Nemphtij Supremi, & Hæreditarij Capitanei, Sacræ Cæſareæ, Regiæque Majeſtatis Conſiliarij, Camerarij,

Seraphicæ Religionis

Patroni gratioſisſimi, &c.

Sua-

Suavissimum Filiolum

FRANCISCVM DE NADASD, Secundò-Genitum.

Tui

licet immeriti Filij

ac

Ejusdem Illustrissimæ

Familiæ

NADASDIANÆ

humiles Capellani

FF: Ord: Minor: Provinciæ
S: Mariæ Hungariæ
Strict: Observantiæ.

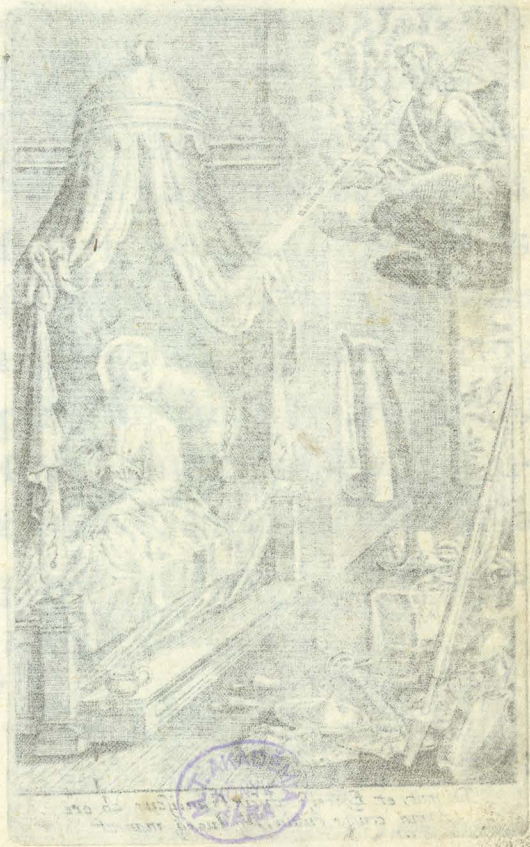

Dormit, et Excelsi discit Franciscus ab ore
Arma crucis rutilæ, Teq; Tuosq; manent.

FRanciscus dormiens, ostensa sibi arma militaria, salutiferæ crucis signo fulgentia, videt, auditq; se magnæ militiæ Antesignanum constituendum; quem, per istam Crucis apparitionem, Crucis mysterio inclytum futurum, Sanctus Bonaventura primo capite vitæ ejusdem Seraphici Patris attestatur.

Eijeli nyugodalmában Szent Ferencznek mutattanak Vitézlő rendet pél-dázó fegyuerek, mellyek a Kriſtus kereztének tűndőklő iegyével ualának meg béllyegezue, azon látáſaban azt hallya: rendeltetel te nagy vitézſég főlibe Vézérűl. Es ebbűl a' látásból lőtt Szent Ferencz olly titkosviſelőie a' Szent Kereztnek; ugy mond Szent Bonaventura.

Vide Chron: Ord: Minor: par: 1. & Conformit: tract: 3.

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Audit ab affixo Christo, te uincere si uis
Fella semper erunt mellea quæ fuerant.

DUm Franciſcus ſolitudine recreatur, à Crucifixo diſcit mundi delitias ridere, & ſeipſum vincere; doceturque, ſe, per mortificationis limas, tamdiu expoliendum, quousq; lucidiſſimum Crucifixi ſpeculum efficiatur.

Mi-

MIdőn Szent Ferencz a' puztában mulatoz, ott tanóllya meg az feszűlettől, miként kellyen ez Világi győnyőrűségeket meg utálva, nevetny, és őnőn magát meg győzuén, tulaidon őldőklése által mind addig koholni, miglen az feszűletnek legvilágosb tűkőrévé vállyék.

S: Bonav: ubi supra chron: part: 1. c. 2.

Cernis, ut Affixo fixis iungatur ocellis
Franiscus. pãsi iunxit amantis amor.

FRanciſcus crucifixi apparitione totus in compaſſionem reſolutus, concipit adeò efficacem plagati Chriſti impreſſionem, ut quandocunque poſtmodum hujus apparitionis memoria occurrebat, lacrymis vix unquam dominari poſſet. Diſponitur autem iſthac liquefactione compaſſivâ, ad Crucis ſignacula capeſſenda.

Szent

SZentFerencz az feszűletnek meg ielenésére, éppen szánakodó kesergésre változik á meg sebesittetet Kristusnak eleven képét, olly hathatóssan óltya magába, hogy valamikor azután ezen ielenésnek emlékezete elméiébe tűnt, könny hullatási meg nem tartoztathatta. Ezen szánakodo maga-megolvadásával, készittetik az kerezt ieleinek el vételére.

S. Bonav: cap. 2. chron: ibidem, conform: Fruct: 3. lib: 3.

Fixus amore cruci, Fixi percepit ab ore;
En mea templa tuunt; Tu reparator eris.

JUbetur ſervus Dei Franciſcus à Crucifixo ſibi apparente Eccleſiam ruinæ proximam reparare, ac per materialem fabricam docetur, ſe tanquam lapidem angularem perpoliendum, & per crucis ſignaculum aliquando Chriſto conformandum, nec non Eccleſiæ, Chriſti ſanguine redemptæ, Reſtauratorem futurum.

PAranczolatot véſzen az Iſtennek ſzolgáia Szent Ferencz, a' néki meg ielent Feſzűlettől, hogy az romlásra vált Templomot fel-állaſſa; ezen épűlet példáiával tanittatik hogy ő néki mint ſzegelet künek meg kell tiſztittatni, s-faragtatni, és a' Feſzület béllyege által üdőiében Kriſtushoz hanſonlová lenni, s, a' Kriſtus drága vérével meg-váltott Anyaſzentegyhaznak iővendő épitőiévé valni.

S. Bonav: ut ſup:

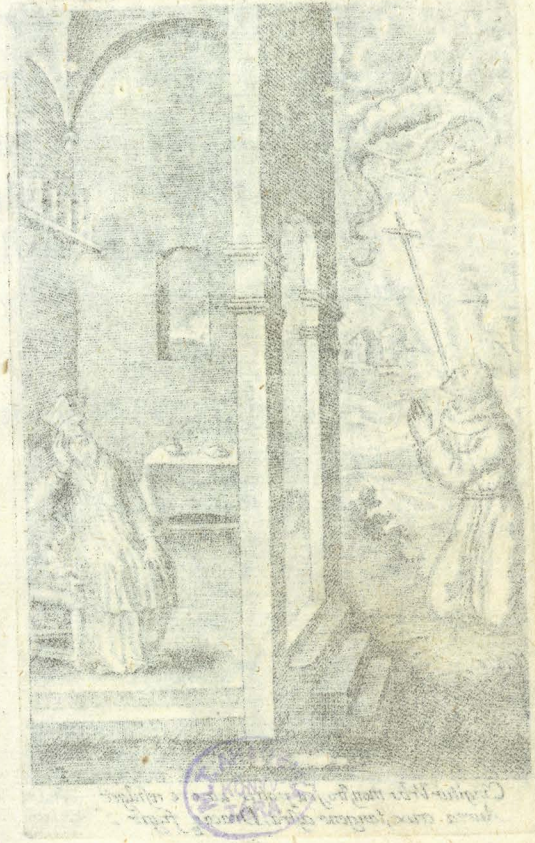

Cingitur Vrbis monstro; sed patris ab ore refulget
Aurea crux, tangens astra, Draco q̃ fugit.

DRaco horribilis Assisiensibus exitij periculum minatur, ac Francisci ex ore crux fulgidissima progreditur, quæ ad Cœlos usque pertingens, & bestiam fugat, & Seraphicum Patrem crucis insignibus aliquando ornandum denuntiat.

AZ Assisiumbélieket, egy rettenetes Sárkány utolso veszedelemmel rettenti, Szent Ferencz száiából tündöklö keretzt nö-ki, melly az eget éruén, az sárkántis el-üzi, s-aztis ielenti hogy é Serafim Atyának á Szent Keretz Czimmerjuel kelletik-valaha fel ékessittetni.

S. Bonav: c. 3. Chron: c. 16. confor: ubi supra.

AKADÉ KÖNYVTÁRA

Dum Crucis exaltat signum, micat inscius ense
Franciscus hinc, Ceu Crucis effigie.

DUm pœnitentiæ Præco Franciscus concionem ad populum habet, à Fratre Pacifico, adhuc sæculari cruce duorum ensium rutilus conspicitur, hinc Pacificus admirabundus ad sæculo renuntiandum, & Religioni sese abdicendum permovetur; juxta quoque Sanctus Franciscus Christi Stigmatibus insigniendus, hac crucis visione tam lucidâ prænotatur.

Mi-

MIdőn az penitentia-tartásnak hirdetőie Sz: Ferencz a' népnek prædicallanna, kereztmódra haitott két éles-teőr kőzőtt láttatik fényeskedni, Frater Pacificustól még világitól, melly dolgon Pacificus almélkoduán, fel geried, hogy búczút végyen é chalárd világtól, és Szerzetes életre kőtelezze magát; ugyan ezen látásból ielentetik, hogy Sz: Ferencz a' Krístus béllyegíbe őltőztetik iővendőben.

S. Bonav: c: 4. chr. 1. p. c. 18. conf: l. 3. Fruct: 3.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Fortunate Pater, fœlici tramite pergis.
Qui cruce tam rutilâ stasq; measq; Duce.

FRater Leo, Seraphico Francisco à Confessionibus, vidit gloriosum Patrem, ad S. Mariam de Angelis redeuntem, duci à lucidissima cruce cui suffixus erat Christus, quæ crux & cum stante stabat, & cum progrediente ambulabat, nec non Seraphicam Francisci faciem mirè collustrabat: signum clarissimum, Seraphicum Patrem crucis signis aliquando irradiandum fore.

Sare-

SErafim Sz. Ferencz Gyontato Attya Frater Leo, láttya e' dichôséges Atyát, az S: Angyaloktól nevezteteti Boldog szûz Maria Templomábol viszsza térven szép fenyes kôrôsztûl vezettetni, melly kôrôztôn Kristus fûguén, állvala álván Sz. Ferencz, és megyenvala véle, midôn menne, chodálatossan világosituán Seraphim ort záját: nyluán ielenti e zénlátás, hogy, 'e Serafim Atya, valaha à Sz: Kerezt ieleivel fog-ragyogni.

Confor: fruct: 8. Chron: 1. p. 6. 2.

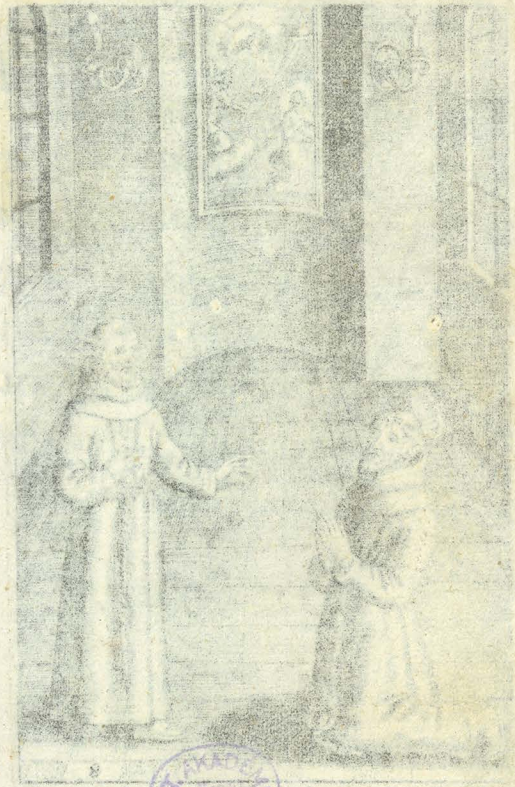

MAGYAR TÁRA

Tau, Francisce, tuâ radians, quo fronte coruscas;
Signiferum Christi te notat esse Crucis.

ANgelici Francisci frontem, litera. T. miris, & varijs coloribus renitente decoratam, Frater Pacificus videt. Præsagium lucidissimum, gloriosum virum Franciscum crucis characteribus aliquando consignandum.

AZ Angyali erkölczû Sz: Ferencznek homlokát, kûbômb-kûlômb féleſzinekkel tûndöklö .T. bötûvel ſzemléli Frater Pacificus felékeſittetni. Nyluán-való iele e' látás, hogy a' dûczöséges ferfi, Ferencz, valaha a' kereztnek bötûiuel meg bélyegeztetik.

S. Bonav: c: 4. confor: Fruct: 8. l. 3.

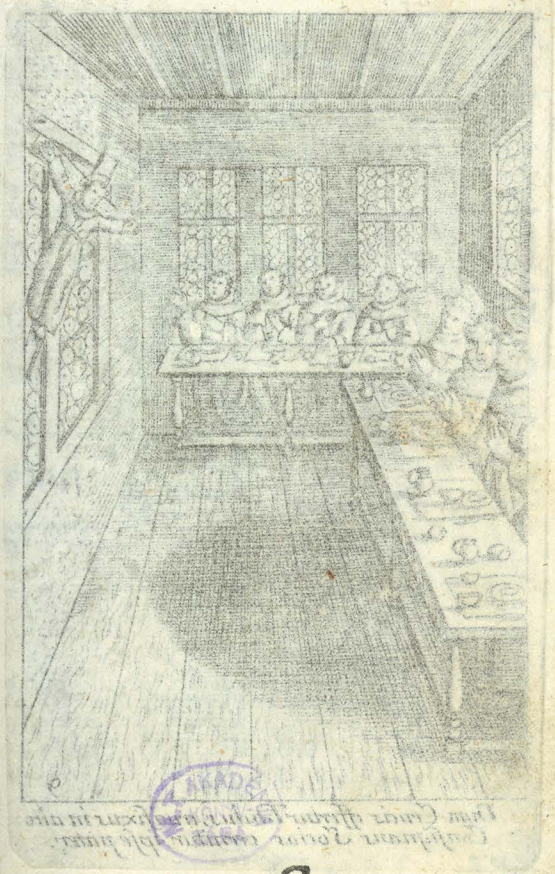

Dum Crucis effertur Titulus, cruifixus in alto.
Consignans Socios cernitur ipse pater.

S. Antonio de Padua, verba de Sanctæ crucis titulo faciente in Capitulo Arelatensi, Franciscus à Fratre Monaldo cruci suffixus, ad portam in aëre cernitur, qui solutâ dextrâ, Fratres signo crucis impertit, & mirâ eorum mentes suavitate recreat.

MIdön Páduai Sz: Antal prædicallana a' Szent Kereztrûl az Arelatonni Capitulomkor, Monaldus névö Frater láttya Sz: Ferenczeta' kereztrefeszitue, az kapunál, az levegö-égben, Szent Ferencznek pedig meg oldoztatuán iobbkeze, áldást ád az Atyafiakra, és chuda édességgel vigaztallya sziveket, s-elméieket.

S. Bonav: c. 4. Chron: 1. p. c. 10. Conform: Fruct: 3. l. 3.

MTA AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Franciscus nec dum natus, nec uisus ab ullo;
Tamq; Ioachimo stigmate notus erat.

ABbas Joachimus Franciſcum nedum natum ſpiritu prophetico characteribus Chriſti præfulgentem, portæ theſauri in ædibus D. Marci Venetijs, appingi curavit.

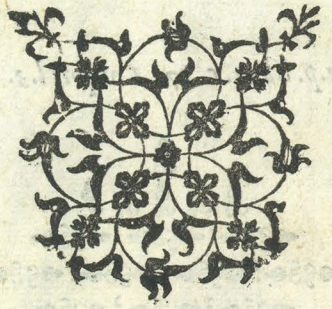

Joa-

JOachim Apátur, Szent Ferenczet minek előtteſzűletnék, profetálo lélekkel, Kriſtus bélyegjuel fel ékesjtue irattyale, Velenczeben Sz: Márk Templomában az kincz tartó ház ataia fölött.

Chron: 1.p. lib. 2. c. 27. Confor: l. 3. Fruct: 3.

Primus ait, Francisce feres sacra stigmata, et alter,
Et tu martyr eris, tertius inquit Amen.

SAnctus Angelus, ordine Carmelita, martyr, Seraphico Francisco Stigmata futura prædicit; Hic verò pari spiritu prophetico, eidem martyrium quo in Sicilia coronandus sit, vicissim prænunciat. S. Dominicus utriusque vaticinium comprobat.

Car-

CArmeliták rendin lévő Sz: Angyal mártyr, Serafim Szent Ferencznek követkézendő bélyegit iövendőli. Ez pedig amannak hanſonló profétáló lélekkel Siciliabéli martyromſágát ielenti. Szent Domonkos mindenik iövendőléſét erősiti.

Ex Hiſtoria S. Angeli.

Stigmata uaticinans franciscus sacra leoni
Mox terres inquit, mira patrare Deum.

IN Monte Alverniæ Confessori suo Fratri Leoni Gloriosus Christi Confessor Franciscus vaticinio confirmat, Christum post paucos dies in eo Monte tam admiranda gesturum, quæ totum Mundum in stuporem raptura sint; Impressionem Stigmatum denotando.

IStennek diczőséges Confessora Szent Ferencz lévén az Alverniai hegyén, meg iövendölli az ő Gyontó Attyának Frater Leonak, hogy Kristus kevés idő mulva azon az hegyen, olly czodákat tészen, mellyek az egész Világot magok csodáiára ragadgyák, értette ezeken az czodákon az Sebek felvételét.

Conform: lib. 3. Fruct: 3.

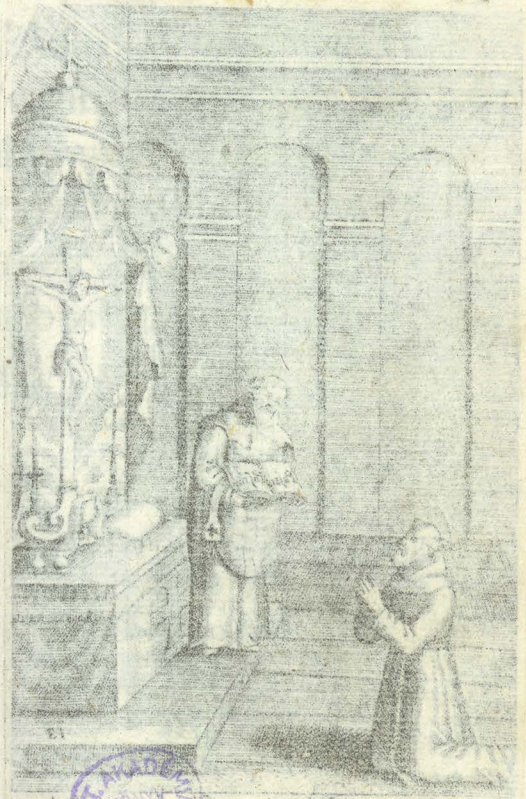

Ter liber explicatur, ter passio sacra resultat;
Quæ fore Francisco stigmata sacra notauit.

FActo sacro, ter liber explicitur, terque sacratissimæ passionis historia occurrit, ex quo Seraphicus Franciscus se mox plagati Christi vulneribus configendum agnoscit.

A' Szent Miſe végezödüén Szent Ferencz elött az Miſéſs könyv három izben nittatik fel az Paptól, és mind az három izben a' Kriſtus keſerves kinſzenvedéſſére talál: melly dologbúl Szent Ferencz által érti, hogy ünéki chak hamar a' Kriſtus ſebeivel kel ſebeſittetny.

S. Bonav: cap: 13. chron: lib: 3. c. 54. 1. p. confor: ubi ſup:

Confixus Christo, Franciscus, amore liquescens,
Mox, miro, recipit stigmata sacra, modo.

DUm ſervato ad honorem Principis Militiæ cœleſtis S. Michaëlis jejunio, die exaltatæ cruci ſacro, Franciſcus ad rupis Alverniæ latus ſolitariè orat, mirâ in ſuffixum cruci Chriſtum dulcedine, & compaſſivâ teneritudine ſuccenditur, cui mox clariſſima in nube ſpecie Seraphicâ idem JESUS cruci affixus apparens, ejus manibus, & pedibus lateriq; dextro ſacratiſſimas ſuas plagas imprimit, & copioſiſſimæ Redemptionis noſtræ Myſteria, ad noſtrarum animarum ſalutem renovat.

EL végezvén bőitőlését Sz: Ferencz, mellyet az Ményei Seregek Feiedelmének Szent Mihály Archangyalnak tiztességére viselt, SZ: Kerezt fel-magaztalása napián az Alverniai hégyen egiedűl imádkozik, nagy szűbéli édességet érez és a' Kereztré feszittetet Kristushoz eggyűt-valo faidalmat szenued, akkor meg-ielénik néki a' Feszűlet fényes főlyhőbén Serafim képében, és az ű kezeire, s-lábaira, s-iobb oldalára az űszentséges sebeit nyomia, és az mi váltságuknak titkait, az mi lelkűnk iduősségére meg nyittya.

S. Bonav: c. 4. Chron: c. 55. conf: lib: 3. Fruct: 3.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA TÁRA

Qui Francisce tuo negat esse in corpore Plagas.
Quæritet à socijs: moxq; fidem facient.

ACcepto Redemptionis humanæ charactere Seraphicus Franciſcus nequit exſtillantem cruorem prohibere, ideoque Fratre Leone velut ſecretiore Amico in Medici vices accerſito, fragmenta linea ſtillantibus plagis jubet imponi, ſimulque cogitur accepti muneris divini ſecretum Fratribus pandere.

Fel

FEl vévén az emberi Nemzet Váltságának bélyegét Serafim Szent Ferencz, ab, ból-valo vér-folyáſt meg-nem tartoztathat, azért Frater Leot, mint tit kosb barátt-yát, és mint oruos Doktort magához hija, hogy ő a' ſebek forráſit be dugná és a' vérnek folyását el rekezteńé; melly dologmiátt kénſzerittetik az Iſteni aiándeknák titkát az atyafiaknak ki fakaztani.

Chron: 1. p. lib. 2. c. 57. Conſor: lib. 3. Fruct. 3. S. Bonav: c: 13.

Cernendæ tumulus sacrato in corpore plagæ
Ruffinus, Vestem poscit habere patris.

BEatus Frater Ruffinus Seraphici Patris testimonio immortalibus adhuc inter Cœlites relatus, certior fit lateralis plagæ, non solùm cruenta vestimenta eluendo, verùm & immissione digitorum, & habitus commutatione.

BOldog Frater Rufinus, ki Serafim Szent Atyánk bizonyitása-szerint, még ez hallando életben a' menniyeiek közé számláltatott, bizonyossá tétetik Sz: Ferencz oldala sebé rűl, nem chak véresittetet köntősét ki mosuán, hanem uiaitis az szent sebbe bochátuán, és öltözetit változtatuán.

Chron: p. 1. lib: 2. c. 57. Confor: lib: 3. Fruct: 3. sive ut est in ordine 31.

M.T. AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Tot magnâ Francisce probant tua uulnera testes,
Quot tangunt, cernunt, et ueneranda docent.

PLures Fratres, inter quos etiam B. F. Pacificus Seraphici Patris Francisci plagas, certâ palpatione, & tactu agnoscunt, dum & lateri cruento digitos immittunt, & manuum stigmatibus oscula figunt.

Tőbb atyafiakis Boldog Frater Pacificussal, Serafim Szent Ferencz Atyánk bélyegit valóságos illetések által ismérik, midőn véres oldalábais úiokat boczáttyák, s kezei sebeitis chokolgattyák.

S. Bonav: c. 13. vitæ S. Francisci Confor: lib: 3. Fruct: 3. qui est in ordine 31.

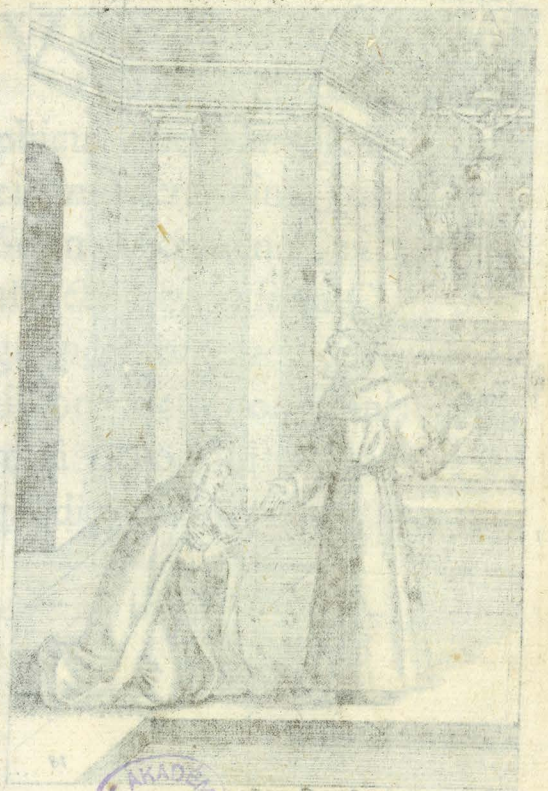

Cernit ut impressas francisci in Corpore plagas,
Ancia Clara rogat, uidit, et obstupuit.

VIctus devotissimæ Virginis Claræ pijs precibus Seraphicus Pater Franciscus, pandit eidem Sacratissima corporis sui Stigmata cernenda, ex quorum aspectu devotissima Clara magnoperè stupefacta, diligentiori eorundem contemplatione, mirâ devotionis dulcedine & gaudio perfunditur.

SOk kéremésétűl Sz: Clárának meg győzetik Serafim Sz: Ferencz, fel-fődi az ű testére nyomatott szent sebeket, hogy szemléllye; kiknek tekintetibűl, az áiétatosságnak Leánya Sz: Clara, igen álmélkodik, nem szűnik, azok elmélked esitűl, tellyesedik choda áitatosságnak édességével.

Ex conform: lib: 3. f. 3. chron: p. 8. lib. 2. c. 57.

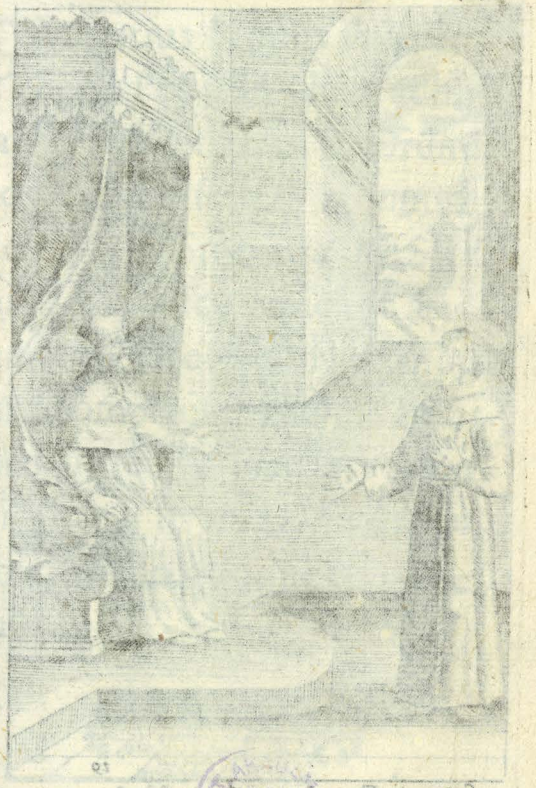

Stigmata Francisci manibus pedibusq; recepta
Vidi, Sed cordis me modo Plaga latet.

GRegorius Nonus Romanæ Sedis Pontifex, dum adhuc Cardinalis Ostiensis, & Ordinis Protector existeret, manuum, pedumque Stigmata in Seraphico Francisco aspicit; at de lateris vulnere, quòd illud nondum conspexisset, adhuc ambiguus hæret, donec per aliam visionem (ut in 28. Figura patebit) de illo quoque certior efficitur.

TÁRA

Aki-

A Kilenczedik Gergely Pápa, mikor még Oſtienſis Cardinal volna, és Szent Ferencz Szerzetinek Protectora meg-tekinti Szent Ferencz teſtét, s-láttya mind kezein, s-mind lábain az ſebeket; kételkedik pedig az oldala ſebérûl (mivel még azt nem láttá-vala) mind addég, míg más látás által arrolis (á mint ki mutattya az 28. kép) bizonyos léſzen.

Chron: 1. p. lib. 2. c. 59.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Vulnera Francisci cernis Reymunde beati.
Congauderis Plagis, carmine teste Sacris.

RAymundus Cardinalis Anagniæ, Campanus, Ordinis Protector, & postmodum Romanus Pontifex, Alexander quartus dictus, sacratas Apostolici Francisci plagas conspicit, earumque veritatem scriptis comprobat, ut & alij Romanæ Ecclesiæ perplures Illustrissimi Cardinales.

Raymundus Anagniai Cardinál, ki nemzetſégúl Campaniai, Szent Ferencz ſzerzetinek Protectora vólt, és az után Romai negyedik Alexander Pápa, ſzemleli Szent Ferencznek ſzentséges ſebeit; nylván-valo igaſságát azoknak iráſſal bizonittya; az mint egyéb ſok Nevezetes Cardinálok is.

S. Bonav: in Vita S. Franc: c. 13.

Tacta Sacris manibus Francisci, Lymphа repellit
Grassantes morbos, corporibus pecorum.

IN Provincia Reatina, pestiferâ lue plurima contabescunt pecora; at dum aquâ, quæ S. Francisci plagatas manus abluerat, conspergunturr, mox ab omni contagione liberatur, & ad pascua solita sana revertuntur.

REatina Tartománnyában mérges mirig miatt, szántalan barmok dóglenekmegde Szent Ferencz béllyeges kezeitól maradott mosdovizzel meglintetuén, leg-ottan az ragadó dógtól megmenekednek, és szokot legeltetésekre viszsza térnek.

S. Bonav: ubi supra Confer: & Chron: locis supracitatis.

Ante datum Vulnus Francisco, Alvernia nuper Grandine uastatur: Post, fera grando fugit.

ANte Sacrorum Stigmatum Impressionem Alverniæ mons grandini quotannis vehementer obnoxius, post miraculum Impressionis Sacrorum Vulnerum omni aëris severioris tempestate liberatur, unde & tota Vicinia serenâ, ac frugiferâ aurâ deinceps perfruitur.

Mi-

MInek elötte Szent Ferencz a Szent sebekkel meg-bélyegeztettnék az, Alverna Hegye eztédönként ártalmas kö esökkel terheltetet; az szent-bélyegek chodáia után, minden kegyetlemb égihaborutól meg-szabadul; és ez után az szomszéd tartományok is tizta, és gyümöczös levegö éggel élnek.

S. Bonav: c. 13. Confor: ubi sup: chron: p. 1. c. 58.

MTA AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Stat gelidis membris Francisci Ductor, at idem Francisci in caluit tactus utraq; manu.

BRumali tempore Stigmatizatum virum Seraphicum, rusticellus quidam, paupere asello per montium prorupta subvehit, quem dum frigoris asperitas quiescere non sinit, Franciscus, eum manibus plagatis adeò calefacit, ut inter medias nives sub Dio, calidissimis plumis sese foveri crederet.

Té-

Téli idóben a' Belyegeztetett Sérafim Férfiat, némelly ſzeginy pór, ſzamároczkáían, a' hegyek kietleni közt által viſzi; ki midón az hidegnek keményſége miátt nem nyughatnék, Szent Ferencz útet ſebes kezeivel annyira meg hévitti, hogyaz honak közepőtte, az égnek levelſzine alatt iomeleg tollak tól alittaná magát melegittetny.

S. Bonav: ibid: confor: & chr: locis ſup: dictis.

Fune Patris manibus tacto, præcingitur aluus;
Prægnantis, fætum uix, quoq; tacta parit.

ARetina Mulier ob partus periculum morti proxima fræno aſelli a' Seraphici Patris S. Franciſci vulneratis manibus contracto præcingitur, moxque fœlici prolis eniſu incolumis reperitur.

Némelly Aretinai Aſzſzony a' ſzülésnek veſzedelmeſuolta miatt, halálához közzel lévén, egy Serafim Szent Ferencz Atyánk kezeitól illettetett ſzamár fékſziijal által övedztetik, és legottan ſzerenczéſſen ſzülvén meg gyogyúl.

Chron: 1. p. lib: 2. c. 58.

Stigmata Francisci superâ iam sede beati.
Post mortem multis, ceu rosa pulchra patent.

E mortui Sancti Patris Francisci sacrum corpus nudum, & sacratissimis plagis, velut amænissimis rosis vernans cunctis conspiciendum exponitur, fideque cunctorum veritas Vulnerum comprobatur.

SZent Ferencz Atyánknak holta után, hideg ſzent teteme, mezételen ugyan, de az ſzentséges ſebekkel, mint valami gyönyörüséges kerti rósákkal fel-ékeſittetuén, mindenek láttára, ki-tétetik, és igy az bélyegeknek igaſságát minnyáiok vallás-tétele bizonittya.

S. Bonav: c. 15. Chron: p. 1. l. 2. c. 72.

Magdala ceu dulcis pedibus se iunxit Iesu,
Sic, quoq; Francisci Iacoma Vulneribus.

ILlustrissima Domina Jacoba Romana, emortui Patris Francisci sacra vulnera, velut altera Magdalena magno lacrymarum profluvio rigat, fixisque osculis excolit; sacrum etiam corpus pretiosissimis unguentis inungit, & tandem eo habitu, quem hunc in finem secum Româ, Angelico instructa monitu attulerat, eum vestit.

NEmely nagyméltoságbéli Jacoba nevů Romai Aſz ſzony, meg hůlt tetemin lévő ſzent ſebeit Szent Ferencznek, mint-egy más Magdólna, ſok köny-hullatáſok folyamival öntözi, s-azſebeket chokiaival tiztogattya; Szent teſtét pedig drága kenetekkel meg-keni, és végre, abba az köntösbe mellyet Romából Angyali intesből hozot vala, fel öltözteti

Chron: 1.p. lib. 2. c. 73.

Vidisti in uno Francisco Vulnera Clara,
Nunc quoq; defuncti Vulnera cerne Patris.

DEfuncti Beatissimi Patris è Vulneribus conatur devotissima Virgo Clara, in memoriam tanti Patris, & mysterij Sacrorum Stigmatum, clavum extrahere, sed frustra adnisa, fixis oculis, corpus sepulturæ reddit asportandum.

Szent

Szentséges Atyánknak halála után, az Istenfélő Szent Clára Szűz illy nagy Atyának, és szentbélyegek titkainak emlékezetire, szeget igyekezik ki-uonni a' sebekből, de heába munkálkodván, czokokkal illeti és temetésre boczáttya az Szent testet.

Chron: 1. p. l. 2. c. 73.

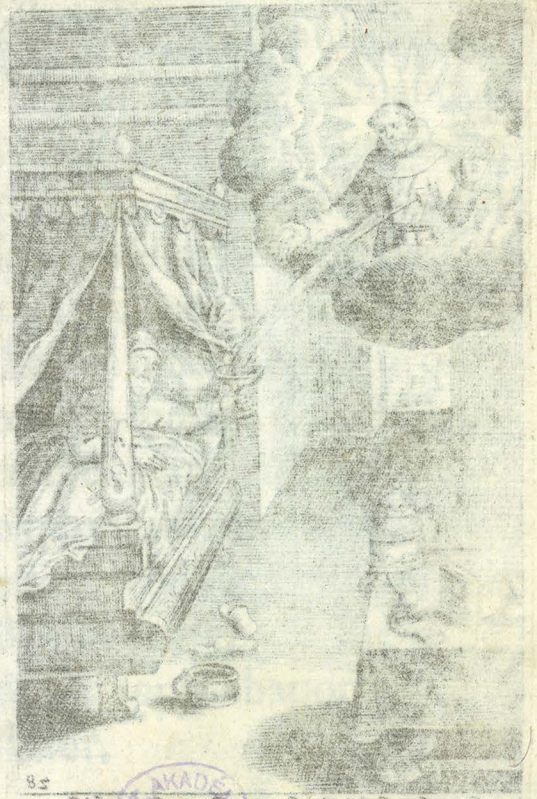

AKADÉ

Pontifici dubio in somnis Francisce replesti
Sanguine, uas, sacra uulnere de lateris.

GRegorius Nonus Romanus Pontifex, de manuum pedumque Stigmatibus supradictâ (in 19. Figura) inspectione certus, vulneri laterali fidem non habuit; at dum in somnis Phialam cruore, ex laterali vulnere gloriosi Sancti Francisci, ipsi apparentis, defluente plenam excipit vulneris ejusdem, ut & reliquorum veritatem apostolicâ approbatione contestatur.

AZ kilénczedik Gergely Romai Pápa, Szent Ferencz kezein és lábain lévő sebekrűl immár bizonyos lévén az fóllyűl meg-iratot 19. kép-szerént, még sem ád hitelt az oldalán lévő sébnek; de midőn eijeli nyugodalmában meg ielenuén Szent Ferencz eleiben chéfét nyvitana, és azt oldala sébeből kifolyo-vérrél tele czurgatná, mind az oldal sebrűl, s-mind a' tőbbirűl bizonságot tészen Apostoli erősittéssel.

S. Bonav: c. 16.

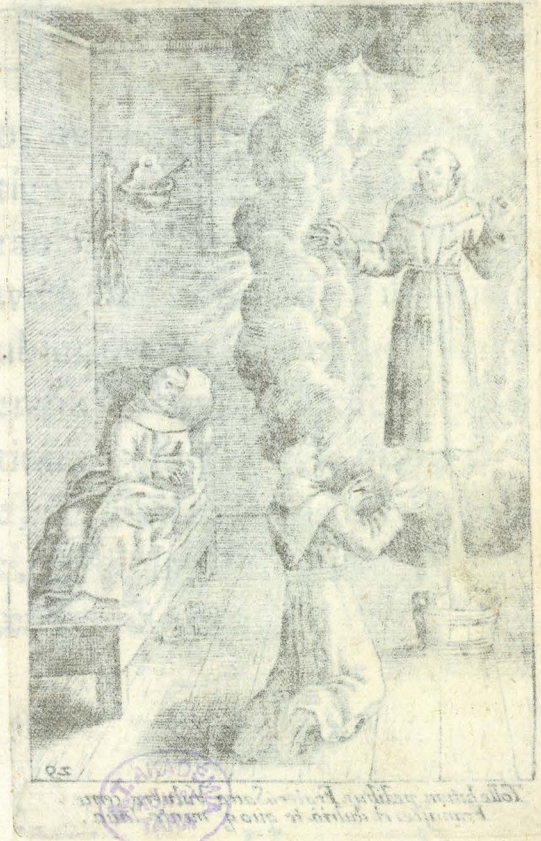

Tolle lutum pedibus Frater; Sacra Vulnera cerne,
Franciſce; et dubiâ te quoq; mente laua.

ORdinis Minorum quidam Frater, & divini verbi Præco, dum myſterium Sacrorum Stigmatum Sancti Patris ſui Franciſci, humanis rationibus inveſtigare contendit, illud in dubium ponit, moxque ipſius Seraphici Patris Franciſci apparitione, vulnerumque oſtenſione, & dubij maculas certitudine, & errantem conſcientiam pœnitentiâ eluit.

EGy Szent Ferencz Fiai közûlualo, Isten igéiének hirdetôie, midôn az ô Attyának Szent Ferencznek sebeit emberi okoskodással visgállya, kétessé tészi azokat, chák hamar meg-ielenik néki Szent Ferencz, megmutattya sebeit, és amaz a' kételkedés chomóit á' látással meg-oldgya, és lelki furdálását pœnitentiával szapullya.

S. Bonav: ibidem.

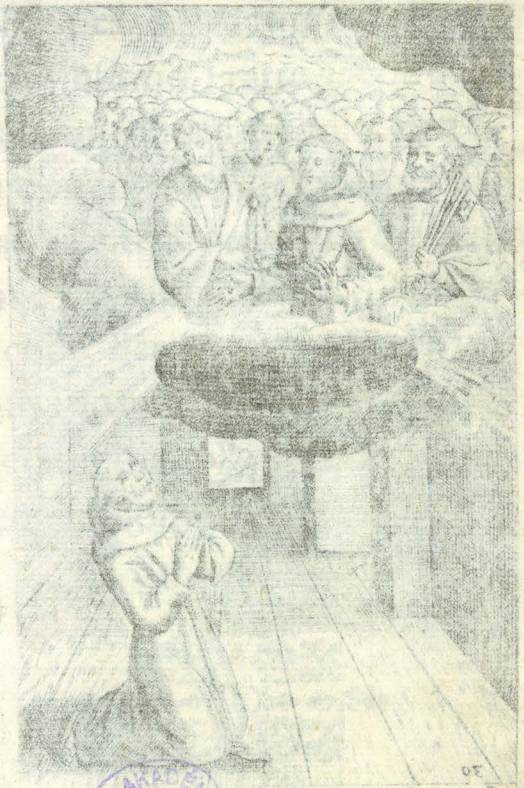

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Inter cœlicolas celso micat æthere Sanctus,
corpore Francisci stigmata sacra ferens.

JOannes de monte Alverniæ pro infirmo Fratre Jacobo de Valerone preces fundit, mereturque inter cœlites quàm plures cœlesti splendore circumdatos, supra Cellam dicti Fratris Jacobi, Seraphicum, & gloriosum Patrem suum Franciscum, sacratissimis plagis mirè relucentem conspicere.

Al-

ALvernia-hegyi Janos, Valeroniai beteg Frater Jakabért imádkozuán, méltóuá tétetik mennyei fényességgel meg-környéköztetett seregek közt, azon Frater Jakabnak kamaráia fölött diczöúlt Serafim Szent Ferencz attyát, szentséges sebeiuel chodálatos képpen világoskodua szemlelni.

Chron: lib.8. p.3. Germ: idiomatis. c.5.

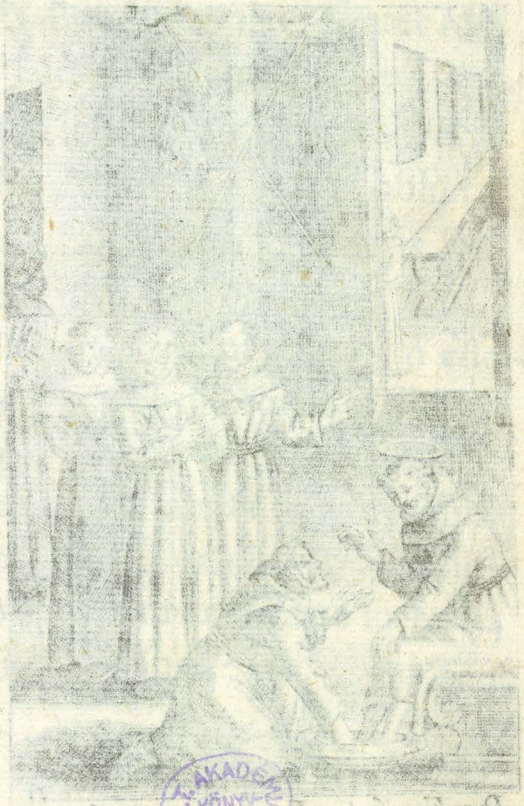

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Dum Francisce tuas, Frater vult cernere plagas,
Trip peregrinum dum lauat ille videt.

DEvotus quidam Frater Minor, Seraphico Patre Francisco in peregrini Fratris specie sese exhibenti pedes abluit, moxque conspectis Sacris Stigmatibus, Seraphicum Franciscum, vel ipsum Christum esse inclamat, obtinetque, & sibi, & confratribus Sacratissima Stigmata, & tangenda, & osculis honoranda exhiberi, & simul ab ipso glorioso Patre secreta mirifica pandi.

A Kisded atyafiak közűl, egy áitatos fraternek meg-relen vén szarándok képében Serafim Szent Ferencz atyánk, midőn lábait mossa szemléli a' szent bélyegeket, és leg-ottan fel szóval hirdeti, hogy az, a' kinek lábait mossa, vagy Szent Ferencz, vagy maga az Kristus, mellyel azt nyeri, hogy mind maga. s-mind az társaságbéli több atyafiak bőczűlettel illethették, és czokokkal tiztelhették a' Szent bélyegeket; és é fölött, chodálatos titkos dolgokat nyilatkoztatott ki azon atyafiaknak a' dichőséges Szent Atya.

Chron: p. 2. lib. 4. c. 29.

Franciscé manibus sacris pedibusq; Ioannes
Stigmata contrectans, oscula mille dedit.

BEatus Joannes de monte Alverniæ triduo toto Angelicis visionibus recreatus, meretur & Seraphicum Patrem suum cernere, & ejus gloriosas plagas sole clariores exosculari.

M. TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

ALverna-hegi boldog Frater János, hármad-egész napig Angyali látásokkal vigaztáltatuán érdemessé tétetik mind Serafim szent Attya szemlélésére, s-mind annak napnál fényesb dücsöült sebei chokolgatására.

Chron: p. 3. lib. 8. c. 8.

Inter cælicolas Francisci in Corpore cernit
Fulgida conversus, stigmata sacra Latro.

LAtro quidam à divo Francisco, dum in humanis ageret, ad melioris vitæ frugem conversus, extasi rapitur, cernitque in Cœlesti Hierusalem Seraphicum Franciscum sacratissimis suis plagis admirandam claritatem diffundere, totamq; Curiam supernam earum radijs plurimùm collustrari.

EGy lator toluait, Szent Ferencz még Világon éltében, ůduős séges életre térítt, ki maga-kivůl ragattatuán a' mennyei Jerusalembén szemléli Serafim Szent Ferenczet, szentséges bélyegibůl, chodálatos világosságot őnteni-ki, és annak sugáritól az egész mennyei seregeket fölőtte-igen fenyeltetni.

Chron: 1. p. lib. 1. c. 72.

Nicolaus summus præsul, cum corpore uiuo
Franciscum uidet, et stigmata sacra nitent.

NIcolaus V. Summus Pontifex, admissis quibusdam alijs devotis viris, & Ecclesiæ Romanæ Proceribus, post plurimos annos à Sancti Francisci obitu, vidit corpus ipsius incorruptum, & Sacris Stigmatibus, in manibus, pedibusque, & laterali cicatrice rubens.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

A' Romai .V. Miklos Pápa, némelly más áiétatos ferſiakkal, és a' Romai Anyaſzentegy háznak fő rendivel, Szent Ferencznek halála után ſok eſzendőkkel látta az ő teſtét, éppen, s-rothodás nelkűl lenni és, az kezein, lábain és oldalán lévő ſzent bélyegeknék ſebeivel piroſodni.

Chron: p.1.l.3. c.72.

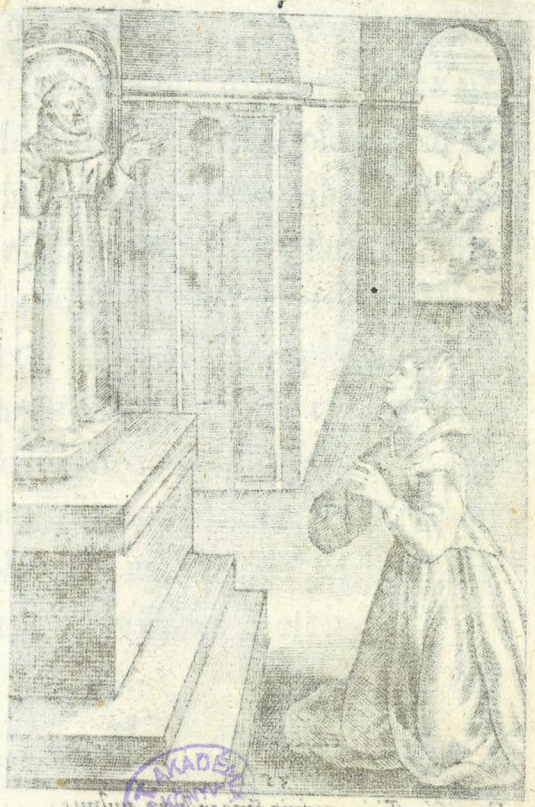

Francisci effigies recipit. Sine uulnere uulnus;
Dum fides dubitat, uulnere imago caret.

ROmana mulier Seraphici Francisci imaginem, ex negligentia pictoris, plagis carentem, suo in cubiculo piè veneratur, quæ quâdam die plagis insignita piæ fœminæ apparet; at dum has plagas priùs in imagine extitisse credit, mox ad pristinam formam sine plagis scilicet, imago redit, & duplicato miraculo simplici fœminæ devotio crescit.

Egy

EGy Romai Aſzſzony (az kép-iro el-vezteglése miatt) ſebek nélkûl irrattatot Serafim Szent Ferencz képét házánál aitátos bóchûletben tartya; melly egy nap az Iſten félő Aſzſzonnynak ſebekkel béllyegeztetue ielenik meg; de midón az Aſzſzony azt itili hogy ez-elóttis voltak a' ſebek a' képen, mindgyárt elóbbenyi formáiára térûl a' kép, az az, ſebek nélkûl marad, azért az egyûgyû Aſzſzonj áiétatoſsága ez kettós chodából óregbûl.

S. Bonav: in vita S. Franciſci c. 16.

AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

Francisci cultor lethali vulnere læsus,
Francisci sanus fit modo vulneribus.

JOannes quidam pius Sancti Francisci Cultor, à quibusdam pessimis hominibus lethaliter vulneratus, & à Medicis jam desperatus, Divi Francisci vulneratæ manus contactu curatur, & jam propè mortuus, pristinæ sanitati restituitur.

EGy János nevû ember, ki Szent Ferencznek nem kiczin tiztelôie vala, némelly gonoſz emberektûl, halálos ſebet véſzen, és az oruos-doctorok-nál, gyogithatatlan levén Szent Ferenz ſebes-kezeivel illettetik, s-meg, gyogiúl; és czaknem fél-holtkorábol elôbbeni egéſſége a' ſebes-kezek által meg-adatik.

S. Bona: c. 16 in vita eiuſdem Sancti.

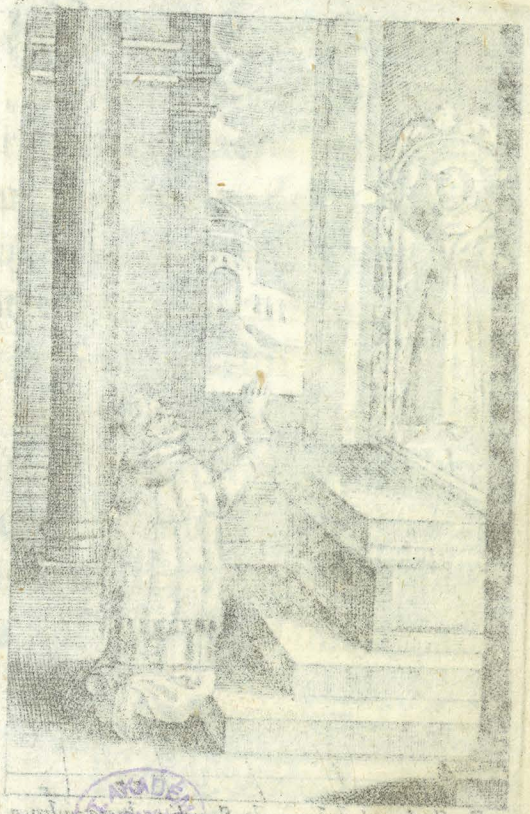

Presbyter ut dubius, de Sancti uulnere, uubrus
Sentit, at ut credit, uulnere palma caret.

RUgierus Presbyter ex aſpectu imaginis Divi Franciſci, Sacris Stigmatibus ſignatæ, de myſterij novitate dubitat, moxque intra chirothecam manum gravi ictu percuſſam ſentit, at dum conceptum de Sacrorum ſtigmatum myſterio dubium deponit, Seraphici Patris merito, vulneris divinitus inflicti dolore liberatur.

RVgierus nevû Pap, Szent Ferencznek bélyegekkel irattatot képe tekintetiböl, illy titkos dolognak uiságárol kételkéduén, leg-ottan keſerves ſebeſittéſt érez keſztyûs kezén; de az ſebek titkairolvalo ketelkedéſét le-tevén, e' Serafim Szent Atyának érdemi által az Iſteni bûntetésböl vett ſebnek ſáidalmátol meg-ſzabadul.

S. Bonav: ut ſupra.

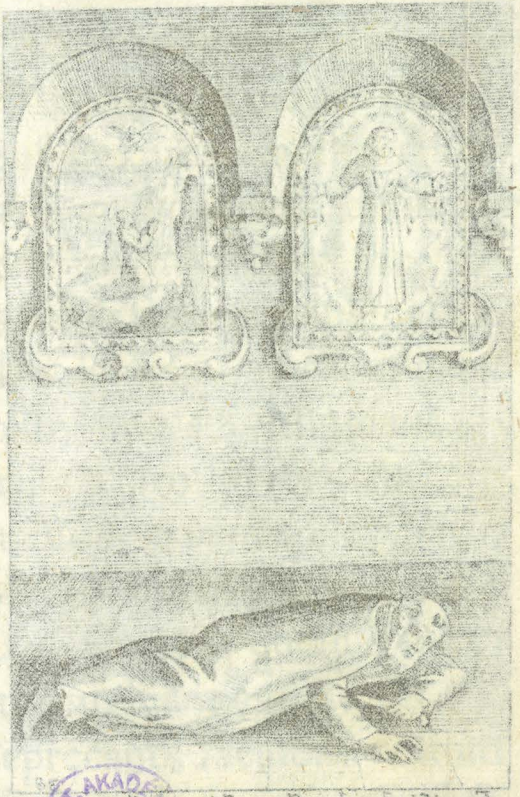

MTA KÖNYVTÁRA

Francisci abradens Sacra Stigmata Sanguine Sparso.
Testis fit culpæ publicus ipse suæ

QVidam Religiosus plagatæ S. Francisci imagini infensus expressa in ea Stigmata, & tertiò iterum divinitus redintegrata, trinâ vice abradit, at Pater Seraphicus de illatâ sibi injuriâ, copioso ex ipsius imaginis Stigmatibus cruoris profluvio, quasi conquestus, palàm eo miraculo Mysterij veritatem contestatur, malevolo quoque rasori culpam suam agnoscenti, & deprecanti, facinoris reatum dimittit, dũ suam imaginẽ sistere sanguinem iterũ iubet.

Némelly ſzerzetes, ſz: Ferencz ſebekkel irattot képének ellenſége léuen, a' képre irattot bélyegeket le törli, három izben Iſteni hatalombol az ſebek meg-úiúlnak, mindannyſzor le vakaria: ſz: Ferencz, mint-egy panaſzolkoduán illy illetlen boſzuság tételrűl, a' ſebekből bőſéges vér folyamot árazt, és az titkos ſebek igazvoltát chodáual bizonittya; az boſzutéuő pedig vétkét megiſméruén, és boczánatot kéruén, bűne bűntetéſéről engedelmet nyér; mellynek ieléűl ſz: Ferencz azon maga képéből áraztott vér folyamát meg-tartoztattya.

Chron: p. 2, lib. 4. c. 28.

De-

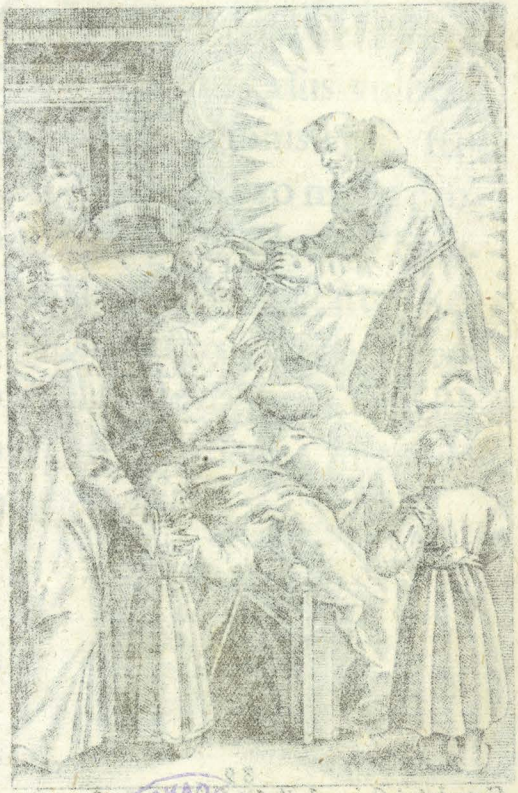

AKADÉMIA ZÁRA

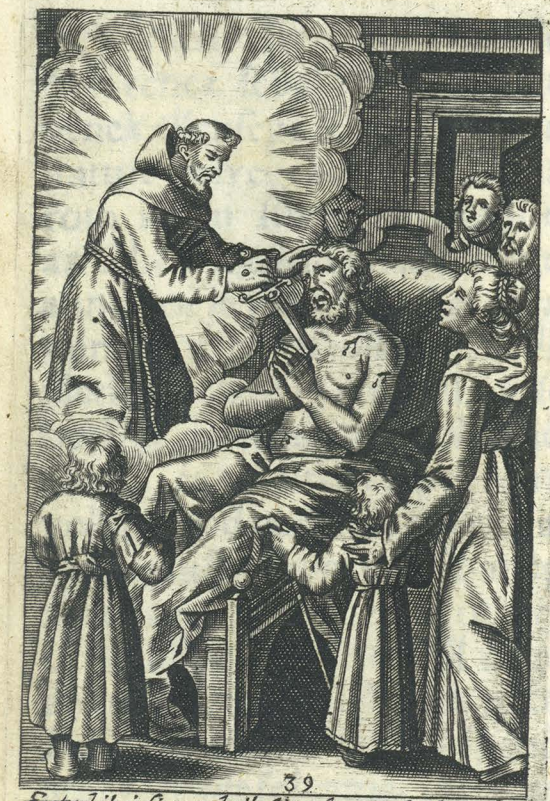

39

Extrahit infixum, lethali uulnere læso
Franciscus Ferrum, uulnera saira ferens.

DEvotus quidam Seraphico Patri, multis læsus vulneribus, lethali pugionis ictu, ferroque gutturi infixo morti proximus, plagatis Gloriosi Francisci manibus attrectatus, & pugione gutturi erepto, incolumis é lecto prosiliens, vim stigmatum ejusdem miraculo prodit.

Egy-

EGy-valaki áiétatos lévén e' Serafim Szent Atyához, ſzamos ſebekkel ſebeſittetik hálálra, és az hegyes tôr torkába verettetik, de diczôſéges Szent Ferencznek ſebes kezeitôl illetetuén, az torkába veretett tôrtôl meg-ſzabadúl; fel ugordik halálos ágyából egéſs, égeſſenés ezen tôrtint chodából hirdeti, s-bizonittya a' Szentbélyegek hatalmas ereiét.

Chron: p. 2. lib: 4. c. 27.

AKADÉMIA KÖNYVTÁR

Suspensum laqueo Francisci stigmata soluunt,
Et simul in toto corpore lepra fugit.

MErcator quidam Assisiensis leprâ correptus, & amicorũ operâ destitutus, desperabundus tandem intra monasterij S. Francisci septa, laqueo se suspendit, at sacratissimis Francisci manibus, & à suspendio liberatur, & à lepra mundatur.

EGy Assisiai kalmár bél-poklossagba esuén, rokon-barátitol el-hagyattatik, kétségben esik, és sz: Ferencz kalastromába be-férkezuén magát felakasztya; de sz: Ferencznek sebeskezei által, mind az akaztofatol, s-mind az bélpoklosságtól megmenekedik.

Chron: p. 2. lib: 4. c. 27.

Pastor Alexander Francisci stigmata laudat,
Quem Bonauenturæ uerba notata iuuant.

ROmanus Pontifex Alexander IV. publicâ ad populum concione habitâ, Apostolicâ auctoritate veritatem sacrorum stigmatum S. Francisci attestatur, cujus verborum præconia, & Apostolicæ attestationis argumentum S. Bonaventura litteris consignat.

ROmai IV. Alexander Pápa, nyluán predikáluán a' népnek, Apostoli hatalommal bizonittya sz: Ferencz bélyeginek igasságát; kinek predikátzioiabéli igéit, és Apostoli bizonsag-tételének sommáiát, sz: Bonaventura irásba foglalta.

Breviarium Rom: in Festo S. Francisci.

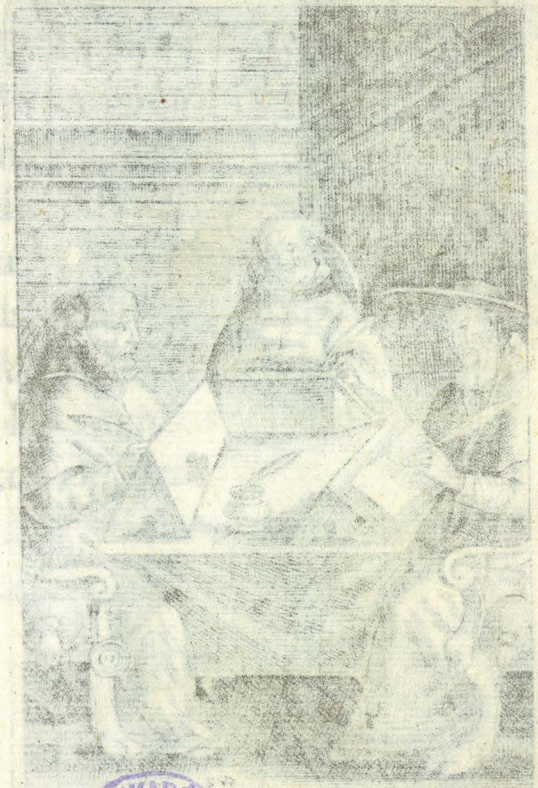

MTA AKADÉMIA KÖNYVTÁRA

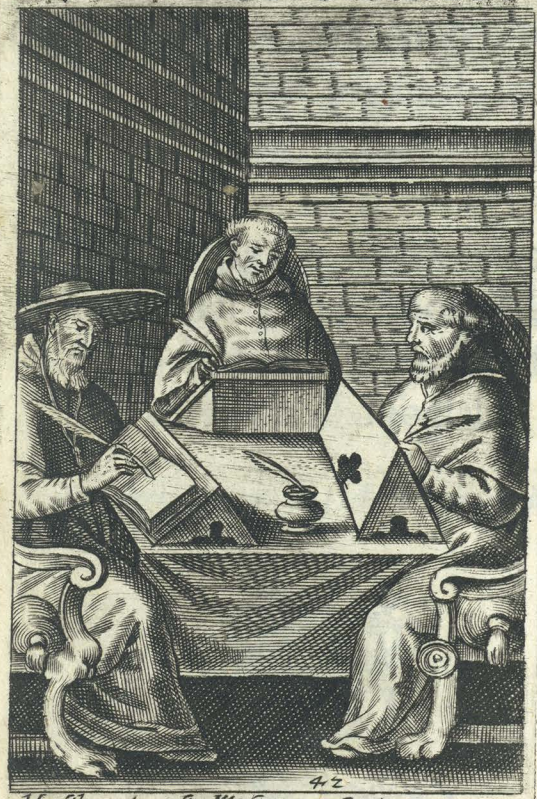

Versibus et prosis, Illustres ueste togata
Extollunt multi, stigmata sacra, uiri.

PErplures Ecclesiæ Romanæ purpurati ex viri Illustrissimi sacratissima Sancti Francisci stigmata diversis prosis, & luculentis versuum monumentis extollunt, tantique mysterij, & miraculi veritatem, multiplici muneris sui Auctoritate comprobant.

SOkan az Romai Cardinálok közül, és más nagy méltoságbéli ſzemélyek, Szent Ferencznek titkos ſebeitt kűlömbözö dicséretes énekekkel, és hoſzſzas verſek énekéuel égig emelik, és olly nagy titoknak, és álmélkodo czodának igaz voltát tiztekhezképeſt magok méltoſágával iavallyák, ſőt tiztelik,

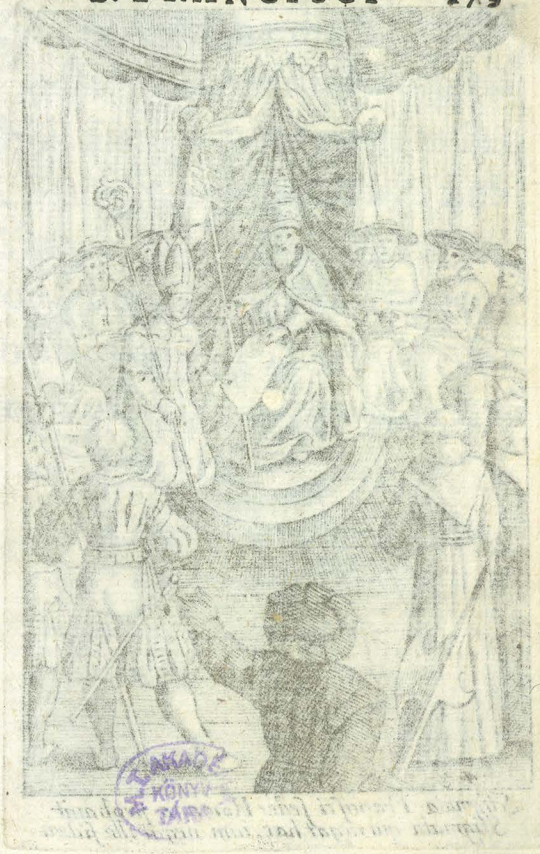

Stigmata Francisci sedes Romana probauit,
Stigmata qui negat hæc, iam negat ille fidem.

SEdes Romana diversis temporibus mysterium Impressionis sacrorum stigmatum in S. Francisci corpus, varijs Bullis attestatur, roboratque: Eius porrò detractores & maledicos anathemate ferit, devotos verò gremio Apostolico fovet.

A' Ro-

A'Romai Sz: Szék, Sz: Ferencz testére nyomatott bélyegeknek titkait, külömb-külömb idökben, külömb-külömb Bullákkal, avagy Apostoli leuelekkel bizonittya, és erösitti. Ennek pedig ellen-mondo káromloit átokalá veti; de áiétatos tiztelöit, s-böczüllöit, Apostoli kebelében táplállya, s-neveli.

FINIS.

Aurum Delicias; Mundi ferat alter Honores,
At mihi sit, Christi Vulnera ferre, satis.

KÖNYV-TÁRA

Anno 16..

1708 [illegible]

Gebett zu dem H. H. Seraphischen Vatter Franciscy:

O du hochheiliger seraphischer Mann und hochwürdiger
Vatter S. Francisce, du bist ein lebendig Abbildung
der H. H. Catholischen Christenheit, darum deine
hoche werck scheinen in d ganzen Welt als kein
ander helle kerzen: du hochwürdiger Innsigel des
ewigen lebendigen Sohn Gottes, dann derselbe hat dich
hoch begabt mit seinen H. H. fünff kunreichen seinen
H. H. göttlichen 5 Wunden Christi, heb ein Mittler zwischen
mir und den armen armen sündigen Menschen, und bitt
Gott für mich und die meinigen, das er sein Zorn und
Rach wölle [illegible] todt, wende an mir, noch an meinen
freunden [illegible] verlohren werden, o du inbrünstiger Verehrer
liebhaber und Ehrer der Marter und todts unsers herrn
Jesu Christi: o du demüthiger Anbetter des H. H. Creütz Christi
du hast desselben allenzeiten in deinem H. H. herzen getrag
und in manchen herzen die Andacht zum leiden unsers
herrn Jesu Christi angezündet, ich armer Creatur bitte
dich, du [illegible] Gott seine grosse Marter und bittern todt und da
H. H. Creütz in mein herz [illegible], mit einer
solchen begierd und andacht meinem herzen, das ich von ihm
nimmer geschieden werde: hochgepriessen ist dich, du lieber
Vatter S. Francisce der [illegible] herzen
das allen [illegible], als [illegible] und [illegible], und
begehrt [illegible] von dir, die weil du ist der grosse
sünder [illegible] worden bist, du wöllest mir
mir den [illegible] vollkommen Ablass von allen schuld und Pein
erlangen, weil du allen [illegible] Menschen [illegible]
erlangen, weil du [illegible] vollkommen [illegible]
hast, so erwerbe mir und den meinigen ein ganz vollk
armer [illegible] und ein [illegible] vollkommene Reu und Leid über
alle die Sünden und [illegible], auch den [illegible] vollkommenen Ablass
und ein [illegible] seliges End, damit Gott hochgelobt, hochg
ehrt, hochgepriessen und mein und der meinigen [illegible]
der [illegible] himmlischen glory und freud geniessen. Amen.